TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phát triển nông nghiệp công nghệ cao: Doanh nghiệp đóng vai trò trung tâm

18:19 17/12/2020

Theo TS. Vũ Tiến Lộc, trong phát triển nông nghiệp nói chung và nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao nói riêng, nông dân là chủ thể nhưng doanh nghiệp đóng vai trò trung tâm. Các chuỗi kết nối, chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị chỉ có thể hình thành được, động lực về công nghệ chỉ có thể vào được nông nghiệp với vai trò trung tâm của các doanh nghiệp.

TS Vũ Tiến Lộc - Chủ tịch Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam phát biểu tại Diễn đàn (Ảnh: DĐDN)

Động lực mới cho ngành nông nghiệp

Phát biểu khai mạc Diễn đàn Phát triển Hệ sinh thái hỗ trợ doanh nghiệp nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao tổ chức chiều 17/12,, TS Vũ Tiến Lộc - Chủ tịch Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) nhận định, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, xuất khẩu nông sản Việt Nam bế tắc, những thị trường xuất khẩu lớn Trung Quốc, EU, Mỹ đóng băng cộng thêm tác động kép của hạn hán, xâm nhập mặn và bão lũ, nền nông nghiệp Việt Nam chứng kiến cảnh nông dân mất mùa, doanh nghiệp phá sản và hàng loạt khó khăn trước mắt.

“Bên cạnh đầu tư công nghệ chế biến, chú trọng thị trường nội địa, ứng dụng công nghệ cao được xem là “thang thuốc” hiệu quả cho tương lai nông nghiệp Việt. Câu chuyện về cuộc cách mạng 4.0 được nhắc đến không chỉ như một xu thế ngắn hạn mà là một hành trình xuyên suốt liền mạch để thay đổi bộ mặt nền nông nghiệp Việt Nam”, TS Vũ Tiến Lộc nói.

Bên cạnh đó, theo Chủ tịch VCCI, trong trồng trọt, công nghệ IOT, Big Data bắt đầu được ứng dụng thông qua các sản phẩm công nghệ số như phần mềm cho phép phân tích các dữ liệu về môi trường, loại cây và giai đoạn sinh trưởng của cây, người tiêu dùng có thể truy xuất và theo dõi các thông số này theo thời gian thực…

“Công nghệ IOT, Blockchain, công nghệ sinh học được áp dụng rộng ở trang trại chăn nuôi quy mô lớn. Ngành chăn nuôi bò sữa ứng dụng công nghệ số nhiều nhất, với mô hình nổi bật là các trang trại hiện đại của Tập đoàn TH TrueMilk và Công ty Vinamilk. Trong lâm nghiệp, ứng dụng công nghệ DND mã mạch trong quản lý giống lâm nghiệp và lâm sản; công nghệ GIS và ảnh viễn thám để xây dựng các phần mềm phát hiện sớm và cảnh báo cháy rừng từ ảnh vệ tinh, phần mềm giám sát và phát hiện sớm mất rừng, suy thoái rừng…

Trong thủy sản, cũng chuyển đổi số mạnh mẽ như việc sử dụng thiết bị dò cá sử dụng sóng siêu âm, máy đo dòng chảy, điện thoại vệ tinh; máy thu lưới vây (đứng); hệ thống thu - thả lưới chụp, công nghệ GIS và hệ thống định vị toàn cầu (GPS) giúp quản lý đội tàu khai thác hải sản xa bờ”, TS Vũ Tiến Lộc dẫn chứng.

Chủ tịch VCCI cũng cho rằng, ứng dụng công nghệ sinh học chọn lọc, lai tạo các giống có năng suất, chất lượng cao, có khả năng kháng bệnh, chịu đựng tốt với môi trường, công nghệ nuôi thủy sản tuần hoàn (RAS), công nghệ biofloc, công nghệ nano, công nghệ nuôi lồng trên biển, công nghệ nuôi cá nước lạnh.

Công nghệ trí tuệ nhân tạo đã được sử dụng trong nuôi tôm nhằm phân tích các dữ liệu về chất lượng nước; quản lý thức ăn và sức khỏe của tôm nuôi. Công nghệ tự động hóa đã được áp dụng khá rộng rãi trong khâu chế biến thủy sản từ

phân loại, hấp, đóng gói, dây chuyền sản xuất..., giúp giảm chi phí sản xuất, bảo đảm chất lượng sản phẩm thủy sản...

Những đóng góp của khoa học công nghệ trong sản xuất nông nghiệp cho thấy việc phát triển sản xuất ứng dụng công nghệ cao là hướng đi đúng, đã và đang tạo động lực mới cho ngành nông nghiệp Việt Nam.

“Tháo gỡ những khó khăn này, thời gian qua, Đảng, Nhà nước quan tâm chỉ đạo và ban hành nhiều cơ chế, chính sách đặc thù, thu hút đầu tư vào sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao; hỗ trợ cho các doanh nghiệp và hộ nông dân sản xuất nông nghiệp công nghệ cao”, TS Lộc nói.

Tuy nhiên, cũng theo TS Vũ Tiến Lộc, trên thực tế, các doanh nghiệp muốn đầu tư vào nông nghiệp công nghệ cao hay muốn ứng dụng công nghệ cao trong nông nghiệp vẫn gặp phải không ít thách thức.

“Để khoa học công nghệ thực sự thúc đẩy sự phát triển ngành nông nghiệp, trong thời gian tới, tiếp tục cần sự quan tâm của các bộ, ngành, địa phương hoàn thiện chính sách khuyến khích, phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao; cùng với đó cần sự đồng bộ trong toàn hệ thống để đưa các chính sách vào thực tiễn một cách thực sự để thực thi hiệu quả, góp phần đưa nền nông nghiệp Việt Nam phát triển bền vững.

Trong phát triển nông nghiệp nói chung và nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao nói riêng nông dân là chủ thể nhưng doanh nghiệp đóng vai trò trung tâm. Các chuỗi kết nối, chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị chỉ có thể hình thành được, động lực về công nghệ chỉ có thể vào được nông nghiệp với vai trò trung tâm của các doanh nghiệp", TS Lộc bày tỏ đồng thời cho rằng: "Chúng ta "hãy nối vòng tay lớn để hỗ trợ doanh nghiệp Việt Nam trong việc đưa công nghệ cao vào nền nông nghiệp truyền thống".

Những vấn đề cần ưu tiên

PGS. TS. Đào Thế Anh - Phó Giám đốc Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam (VAAS) cho rằng, trong thời gian tới, ứng dụng công nghệ vào nông nghiệp cần ưu tiên các vấn đề cụ thể như:

Thứ nhất, nghiên cứu để bảo đảm an ninh lương thực, dinh dưỡng và an toàn thực phẩm, an ninh dinh dưỡng, an toàn thực phẩm. Trong đó tập trung xây dựng được quy trình kỹ thuật nuôi trồng tiên tiến nhằm sử dụng hợp lý chi phí đầu vào, giảm thiểu sử dụng hoá chất theo hướng nông nghiệp sinh thái nhằm nâng cao chất lượng nông sản.

Thứ hai, tập trung vào nghiên cứu sản xuất rau quả, tạo điều kiện để phát triển ngành rau quả ở nước ta, tiếp tục đầu tư nghiên cứu trong giai đoạn tới để nâng cao chất lượng, đáp ứng được yêu cầu của các thị trường khó tính như Nhật Bản, Mỹ, EU, Trung quốc…

Thứ ba, nghiên cứu về sản xuất thủy sản, nâng cao năng suất, chất lượng để duy trì tăng trưởng và bảo đảm phát triển bền vững.

Thứ tư, nghiên cứu về sản xuất dược liệu, thực phẩm chức năng, phát triển cây thuốc gắn việc sản xuất với chế biến ứng dụng công nghệ cao và tiêu thụ ở thị trường trong nước và xuất khẩu tiến tới xây dựng một ngành công nghiệp dược phẩm và thực phẩm chức năng.

Thứ năm, nghiên cứu về công nghệ sau thu hoạch nhằm giảm tỷ lệ hao hụt sau thu hoạch, bảo quản nông sản, thủy sản đặc biệt là rau, hoa, quả tươi để bảo đảm chất lượng trong quá trình lưu thông, tiêu thụ, tiếp tục nghiên cứu công nghệ chế biến sâu để làm đa dạng các mặt hàng nông sản và nâng cao giá trị gia tăng.

Thứ sáu, nghiên cứu về thủy lợi phục vụ cho các cây rau màu, cây công nghiệp, cây ăn quả và phục vụ nuôi trồng thủy sản.

Bên cạnh đó là các nhiệm vụ về nghiên cứu xử lý môi trường nông nghiệp; Nghiên cứu cơ giới hóa, tự động hóa trong sản xuất nông nghiệp và Nghiên cứu về quản trị chuỗi giá trị nông sản và ứng dụng công nghệ số.

Thái Bình